

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „ Mobilności europejskie szansą lepszego zatrudnienia dla uczniów i rozwoju szkoły ”

Nr 2015-1-PL01-KA102-015237

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

W ramach Programu POWER VET

Dofinansowanie projektu z UE: 35592.00 Euro

EWALUACJA PROJEKTU na podstawie:

- 15 sprawozdań uczestników projektu,
- sprawozdania opiekuna (osoby towarzyszącej),
- wywiadu koordynatora z uczestnikami,
- ankiet ewaluacyjnych po zakończeniu przygotowania do projektu oraz dokumentacji merytorycznej projektu

Realizator projektu: Technikum Nr 6 im. Jana Sas Zubrzyckiego w Krośnie

Partner projektu: BERLINK, Niemcy

Wszyscy uczestnicy projektu zgodnie z zapisami umowy sporządzili raporty z odbycia praktyk w systemie Mobility Tool, w terminie zgodnym z umową.

Liczba złożonych sprawozdań: 15.

Wszyscy uczestnicy projektu uzupełnili ankiety ewaluacyjne dotyczące przygotowania językowego, psychologicznego i kulturowego.

Liczba wypełnionych ankiet: 15

Uczestnicy mobilności, informacje ogólne, powody udziału w stażu.

Wszyscy uczestnicy podali dane osobowe i kontaktowe (e-mail)

Uczestnicy byli na poziomie edukacji w czasie praktyk:

15 uczniów ponadgimnazjalnej szkoły zawodowej (kl. II) technikum budowlanego, technikum architektury krajobrazu, technikum renowacji elementów architektury co jest zgodne z danymi osobowymi zgromadzonymi w procesie rekrutacji.

Jako główne powody udziału w stażu, uczestnicy podali:

- podwyższenie kompetencji zawodowych – 15 osób
- możliwość mieszkania za granicą – 15 osób
- możliwość nauki/udoskonalenia znajomości języka obcego – 14 osób
- możliwość poznania nowych osób – 3 osoby
- możliwość rozwinięcia umiejętności osobistych, np. adaptacji w nowym środowisku – 2 osoby
- podniesienie swojej wartości na polskim rynku pracy – 13 osób
- podniesienie swojej wartości na zagranicznym rynku pracy – 13 osób
- możliwość poznania innych metod nauczania – 0 osoby
- możliwość zaliczenia części procesu edukacyjnego w j. obcym – 11 osób
- czas trwania stażu był odpowiedni – 4 osoby
- duży związek pomiędzy programem stażu a Twoim programem nauczania – 0 osoby
- zaofiarowana pomoc w znalezieniu zakwaterowania – 1 osoba

Jakość stażu

Uczestnicy oświadczyli, że ich organizacją przyjmującą była Firma.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Praktyki odbywały się w przedsiębiorstwach, gdzie miejscem praktyk była budowa osiedla mieszkaniowego, zabytkowy budynek szkoły, zakład stolarski oraz szkółka ogrodnicza. Praktyka odbywała się od poniedziałku do piątku, przez 8 godz. dziennie, 4 tygodnie. Łącznie 160 godz.

Uczniowie ocenili poziom nauczania w organizacji przyjmującej.

Wartość merytoryczną stażu/praktyki uczniowie Technikum Nr 6 w Krośnie ocenili: wysoko (14 osób), bardzo wysoko (2 osoby).

Jakość metod nauczania była: 3 osób – bardzo wysoka, 12 osób – wysoka.

Komentarz: W trakcie trwania praktyk nie zgłoszono uwag do miejsca odbywania praktyk, wykonywanych czynności i programu praktyk. Uczeń mógł zgłosić je w trakcie rozmów indywidualnych z koordynatorem ze strony organizacji przyjmującej i wysyłającej, czy podczas wizyty w miejscach praktyk – opiekuna polskiego i placement officera. Nie zgłoszono uwag również Pracodawcy/Firmy, którzy podkreślali duże zaangażowanie uczniów w wykonywane czynności. Wszystkie czynności były zgodne z podpisanym Porozumieniem o programie zajęć i programem nauczania.

Pytanie: Prosimy opisać :-czynności wykonywane podczas stażu zagranicznego,- nową wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas stażu, -kluczowe doświadczenia wyniesione z mobilności zagranicznej.

Uczniowie wymieniali następujące **czynności**: prace ogrodowe, pielęgnacja terenów zielonych, prace wykończeniowe, prace budowlane, praca przy renowacji drewnianych ram okiennych, prace renowacyjne przy zabytkowych elementach architektury., prace renowacyjne przy odnawianiu elementów drewnianych

Uczniowie wymieniali następujące **umiejętności, kompetencje i doświadczenia**: Umiejętność pracy w zespole, zdobycie i pogłębienie wiedzy praktycznej zawodowej, poprawienie znajomości języka obcego, umiejętność radzenia sobie w nowym środowisku, poznanie nowej kultury i życia w innym środowisku, umiejętność odnalezienia się w nowym środowisku, poznanie innego stylu życia.

Na pytanie : czy polecilibyś swoją organizację przyjmującą innym uczestnikom – 15 osób udzieliło odpowiedzi –TAK

Na pytanie: Jak oceniasz jakość wsparcia ze strony organizacji wysyłającej?

15 osób stwierdziło, że zdecydowanie TAK udzielono im wystarczającej pomocy w znalezieniu odpowiedniej organizacji przyjmującej

Miejsce odbycia stażu spełniło wymagania zdecydowanie TAK – 15 uczestników

Uczestnicy dokładnie wiedzieli co mają robić i czego się mają nauczyć podczas stażu za granicą – zdecydowanie TAK wiedziało – 15 osób,

Czas trwania stażu był dla 14 uczestników zdecydowanie TAK wystarczający do spełnienia ich potrzeb szkoleniowych. Jedna osoba udzieliła odpowiedzi- raczej TAK.

Zaproponowane działania były bezpośrednio związane z ich potrzebami szkoleniowymi, na co 15 osób odpowiedziało - zdecydowanie TAK. Wszystkim zapewniono odpowiedni sprzęt i wszyscy wiedzieli kim jest osoba odpowiedzialna za zapewnienie im pomocy w realizacji programu stażu oraz sprawdzenie ich wyników. Wszyscy stwierdzili, że Szkoła służyła im pomocą podczas stażu.

Komentarz: Wszyscy uczniowie przed wyjazdem na praktykę otrzymali od Instytucji Wysyłającej dokładne dane dotyczące miejsca odbywania praktyk – nazwę firmy, adres, dane kontaktowe, i adresy stron internetowych firm aby każdy uczestnik mógł zapoznać się czym dane przedsiębiorstwo się zajmuje, jakie usługi wykonują. Wszyscy otrzymali informację jakie czynności będą wykonywać w tych firmach i czego się nauczą. Po przyjeździe do Berlina, na pierwszym spotkaniu w siedzibie organizacji pośredniczącej okazało się z przyczyn niezależnych od organizatora praktyk dwie z firm wycofały się z przyjęcia stażystów. Jednak już w tym samym dniu zapewniono nowe miejsca odbycia stażu dla 5 osób z kierunku architektura krajobrazu i dwóch uczennic z renowacji elementów architektury. Organizacja pośrednicząca zapewniła o wysokiej jakości zaproponowanych firm. **Wszystkie czynności wykonywane w czasie stażu związane były z nauczaniem zawodem.** Każdy uczestnik przed wyjazdem podpisał **Porozumienie o programie zajęć wraz z listą działań szkoleniowych i zadań uczestnika.** Żaden z uczniów nie miał zastrzeżeń do wyżej wymienionych dokumentów. Zgodnie z informacjami od Instytucji Przyjmującej zapewniono uczniom odpowiedni sprzęt. Zapewniono wszystkim uczniom odzież roboczą, w tym obuwie. Będąc w ciągłym kontakcie podczas trwania praktyk, spotkań indywidualnych, wizyt w Firmach uczniowie nie zgłaszali uwag, narzekali jednak na czasochłonne dojazdy, wczesne wstawanie czy zimno. Jednak ogólna opinia uczniów odnośnie staży i pracy była bardzo pozytywna, uczniowie byli zadowoleni z pracy. Wszyscy pozytywnie wypowiadali się na temat opiekunów ze strony firm, którzy pomagali im w razie potrzeby, byli wyrozumiali i mili pomimo problemów językowych na samym początku pobytu. Zawsze wyjaśniali zadania jakie uczniowie mają wykonać i pokazywali jak je należy zrobić.

Umiejętności językowe i wsparcie językowe.

Językiem roboczym stażu dla wszystkich uczestników miał być język niemiecki (7 osób) jednak dla 8 osób był to język angielski. Niektórzy opiekunowie w firmach preferowali kontakt w języku niemieckim, a inni w angielskim. Na początku pobytu grupa z zawodu technika budownictwa miała problemy w komunikacji jednak po kilku dniach bariery zostały przełamane i ani uczniowie ani opiekunowie nie zgłaszali żadnych problemów w komunikowaniu się w języku obcym .

Na pytanie kluczowe: **Czy czujesz, że poprawiłeś swoje umiejętności językowe w trakcie pobytu za granicą? 15 uczestników oświadczyło, że TAK.**

Wszyscy uczestnicy skorzystali z wsparcia językowego . Był to kurs językowy – niemiecki- 40 godz. przed wyjazdem na staż. Wymagane regulaminem obowiązkowe uczestnictwo na poziomie 80% obecności. Ankiety ewaluacyjne po zrealizowanych zajęciach wskazują, że uczniowie podnieśli swoje kompetencje językowe. Uczestnicy oświadczyli, że ich przygotowanie językowe wynosiło średnio 30 godz. do 50 godz. Uczestnicy, którzy w czasie pracy porozumiewali się w języku niemieckim wskazali, że podnieśli również stopień znajomości języka angielskiego (7 osób) a porozumiewający się po angielsku – niemieckiego (8 osób). Oba języki były używane przez uczestników w trakcie pracy jak i poza nią.

Certyfikacja i formalne uznawanie efektów kształcenia i uczenia się .

Przed wyjazdem na staż wszyscy (100%) uczestnicy podpisali i otrzymali Porozumienie o programie stażu/zajęć, które stanowiło załącznik do umowy. Program stażu dla 15 uczestników nie uległ zmianie. Wszyscy uczestnicy stwierdzili, że zdobyte efekty uczenia się zostały potwierdzone dokumentem Europass Mobilność , certyfikatem wystawionym przez organizację przyjmującą oraz certyfikatem od pracodawcy. Każdy uczeń otrzymał również dokument Skills portfolio z osiągnięciami ECVET. od Instytucji przyjmującej.

Po zakończeniu stażu uczniowie nie wskazali aby ich umiejętności zostały sprawdzone przez Instytucję wysyłającą.

Rozwój osobisty uczestników.

Staż miał duży wpływ na rozwój osobisty uczestników.

Uczestnicy na pytania dot. udziału w mobilności, oświadczyli, że lepiej :

- myślą logicznie i wyciągają wnioski : zdecydowanie TAK -84% , raczej TAK - 26%
- znajdują rozwiązania w trudnych lub nietypowych sytuacjach : zdecydowanie TAK -93% , raczej TAK-13%
- planują i przeprowadzają proces nauki : zdecydowanie TAK -60%, raczej TAK – 14%, nie mam zdania-26%
- wypowiadają się w sposób kreatywny: zdecydowanie TAK – 74% , raczej TAK- 26%,
- korzystają z Internetu, mediów społecznościowych i komputerów: zdecydowanie TAK- 73%,raczej TAK-20%, nie mam zdania- 7%,
- komunikują się i wypowiadają w j. ojczystym : zdecydowanie TAK - 40%, raczej TAK- 53%, nie ma zdania- 7%
- **rozwijają pomysły i wcielają je w życie: zdecydowanie TAK - 100%**
- dostrzegają wartość innych kultur: zdecydowanie TAK - 73% , raczej TAK -20%, nie mam zdania-7%
- **współpracują w grupie: zdecydowanie TAK – 100%**
- **planują i organizują zadania i czynności : zdecydowanie TAK- 100%.**

Dzięki udziałowi w mobilności:

- są bardziej pewni siebie i przekonani o swoich umiejętnościach : zdecydowanie TAK – 74%, raczej TAK –

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

26%

- lepiej znają swoje słabe i mocne strony :zdecydowanie TAK -93% , raczej TAK : 7%
- potrafią się lepiej adaptować i odnajdywać w nowych sytuacjach: zdecydowanie TAK- 87% , raczej TAK- 13%
- potrafią myśleć i analizować informacje w sposób krytyczny : zdecydowanie TAK- 77% , raczej TAK – 33%
- są bardziej tolerancyjni w stosunku do innych osób i zachowań : zdecydowanie TAK- 80% , nie ma zdania- 13%, raczej nie – 7% (1 osoba)
- są bardziej ciekawi i otwarci na nowe wyzwania : zdecydowanie TAK - 80% , raczej TAK - 13%, nie ma zdania – 7% (1 osoba)
- planują aktywniej angażować się w życie społeczne i polityczne w swoim środowisku : zdecydowanie TAK- 40% , raczej TAK - 20%, nie ma zdania – 40%.
- są bardziej zainteresowani codziennymi wydarzeniami na świecie: zdecydowanie TAK- 40% , raczej TAK 47%, nie mam zdania – 13%,
- lepiej podejmują decyzje : zdecydowanie TAK - 80% , raczej TAK -20%
- potrafią współpracować z osobami z innych kultur: zdecydowanie TAK- 87% , raczej TAK- 13%
- bardziej interesują się sprawami Europy: zdecydowanie TAK - 40% , raczej TAK- 47%, nie mam zdania – 13%,
- czują się bardziej Europejczykami : zdecydowanie TAK- 54%, raczej TAK- 33%, nie ma zdania – 13%
- są bardziej świadomi takich koncepcji społecznych i politycznych jak demokracja, sprawiedliwość, równość, obywatelstwo, prawa człowieka : zdecydowanie TAK- 73% , raczej TAK - 20%, nie mam zdania- 1 osoba
- **poprawili swoje techniczne/zawodowe umiejętności /kompetencje: zdecydowanie TAK- 100%**

Przyszła perspektywa edukacji, praktyki i pracy.

Stażyci stwierdzili, że dzięki stażowi wzrosły ich szanse na to, aby uzyskać nową lub lepszą pracę – 93% uczestników zdecydowanie TAK (14 osób), 1 osoba raczej TAK (7%) .

Mają lepsze wyobrażenie na temat swoich celów i aspiracji zawodowych- zdecydowanie TAK –93%, raczej TAK – 7%, 1 osoba. Wszyscy uczestnicy zdecydowanie twierdzą, że mają lepsze możliwości znalezienia stażu czy zatrudnienia w swoim kraju. Prawie wszyscy uczestnicy- 14 osób- oświadczyli, że zdecydowanie TAK, są lepiej przygotowani do podejmowania zadań wymagających większej odpowiedzialności, 1 osoba raczej tak.

Staż wpłynął na wizję przyszłej pracy u wszystkich uczestników.

Zdecydowanie TAK – 15 osób- wyobraża sobie pracę w innym kraju w przyszłości; w Niemczech – 87%

zdecydowanie tak, raczej tak- 13% . 80% uczestników zdecydowanie chcieliby pracować w środowisku międzynarodowym, raczej tak- 20%.

Uczniowie twierdzą, że podtrzymują kontakty z osobami poznanymi w trakcie stażu, praktykanci architektury krajobrazu dostali zaproszenia przyjazdu do Berlina od pracodawcy. Wszyscy otrzymali dokument Europass Mobilność , Skills portfolio i certyfikaty po ukończeniu stażu. Wszystkie te dokumenty są zdecydowanym atutem na rynku pracy krajowym i zagranicznym

Rozwiązania praktyczne i logistyczne.

87 % uczestników bardzo wysoko lub wysoko oceniła stopień integracji z pracownikami organizacji przyjmującej; 2 osoby wskazały na przeciętny stopień integracji. 40% uczestników zintegrowało się z miejscowymi uczniami bardzo wysoko lub wysoko, 53% w sposób zadawalający, a 1 osoba nie miała kontaktu z miejscowymi uczniami. Nie wszyscy stażyści mieli możliwość integracji z innymi stażystami zza granicy- 46% uczestników odznaczyło, że bardzo wysoko/wysoko się zintegrowało, 33% (5 osób) przeciętnie, natomiast 3 osoby nie miały takiej możliwości. Z wywiadu koordynatora wynika, że część uczestników zakwaterowanych było w domach, gdzie mieszkali studenci z innych krajów lub w miejscu odbywania stażu mieli możliwość zawrzeć znajomość z obcokrajowcami.

Wszyscy (100%) uczestnicy są bardzo zadowoleni ze sposobu reagowania Instytucji Przyjmującej na jakiegokolwiek pytania, skargi lub problemy zgłaszane w czasie stażu. Tak samo uczestnicy oceniają mentoring i wsparcie otrzymane od Organizacji Przyjmującej.

W pytaniu o dobre i złe strony stażu:

W dobrych stronach uczniowie wymieniali: *poznałam nowych ludzi; poznałam inną kulturę, podszkoliłem języki obce; nauczyłem się wykonywać prace związane z moim zawodem, zwiedziłem nowe miejsca, miałem możliwość wyjechać za granicę, mogłem zwiedzić nowy kraj, nauczyłam się pracy w grupie*

W złych stronach uczniowie wymieniali: *zimno; długi czas pracy; daleka odległość od miejsca zakwaterowania do miejsca pracy, wstawanie wczesnie rano.*

12 osób (80%) jest bardzo zadowolonych z pomocy w znalezieniu zakwaterowania otrzymanej od organizacji przyjmującej. 2 osoby są raczej zadowolone, a jedna raczej niezadowolona. Jeśli chodzi o zakwaterowanie bardzo zadowolonych było 9 osób (60 %), 5 osób (33%) raczej zadowolonych, jedna osoba odznaczyła odpowiedz- raczej niezadowolony. Z organizacji podróży bardzo zadowolonych jest 13 uczestników (87%), raczej zadowolonych 2 osoby.

Komentarz:

Technikum Nr 6 przy współpracy z Berlink zapewniło transport oraz zakwaterowanie. Wszystkie rodziny niemieckie przechodzą przez proces weryfikacji oraz są dokładnie sprawdzane. Każda rodzina zapewnia uczestnikom programu nie tylko wyżywienie, i zakwaterowanie ale także wsparcie. Rodziny są bardzo doświadczone w przyjmowaniu uczniów z różnych krajów jak i w różnym wieku. Pamiętać należy, że rodziny mają swoje reguły, z którymi uczestnicy są zapoznawani na początku pobytu i każdy uczeń musi ich przestrzegać m.in. zasady wyjść i powrotu do domów np. do 22.00 co nie zawsze spotykało się z zadowoleniem uczniów. Uwzględnione zostały również preferencje zakwaterowania uczniów według ich życzenia. Na tydzień przed wyjazdem uczniowie znali miejsca swojego zakwaterowania i mogli zaznajomić się z okolicą. Większość uczestników pozytywnie wypowiadała się n/t zakwaterowania i wyżywienia. Rodziny przyjęły ich bardzo otwarcie i mile. Uczestnicy zadowoleni byli ze swobody korzystania z mieszkania, kuchni czy łazienki. W każdym miejscu zakwaterowania mieli dostęp do Internetu. Z wywiadu koordynatora co do oceny zakwaterowania, w większości uczniowie byli bardzo zadowoleni, niektórzy zgłaszali, że żywienie w Niemczech różni się od Polski, do czego trudno było im się przyzwyczać. Jeśli rodzina wyrażała zgodę to uczniowie czasami sami przygotowywali swoje posiłki. Jedna z uczennic odznaczyła odpowiedź- raczej niezadowolona – jeśli chodzi o zakwaterowanie. Po rozmowie z koordynatorem uczennica przyznała, że nie podobały jej się ograniczenia korzystania np. z łazienki czy kuchni. Jednak nie zgłaszała tego problemu nikomu, ani opiekunowi z Polski ani w Berlink. Jeśli chodzi o transport to wszyscy uczestnicy w głosowaniu na portalu społecznościowym wybrali podróż autobusem, rezygnując z podróży samolotem. Transport uczestników został w pełni zaplanowany i zagwarantowany z Krosna do Rzeszowa, z Rzeszowa do Berlina i z powrotem. Transport lokalny po Berlinie na miejsca praktyk czy zwiedzanie również został zapewniony – zakupiono miesięczne karty na przejazd każdym środkiem transportu.

Koszty

Wszyscy (100%) uczestnicy mieli świadomość, że otrzymali wsparcie finansowane z Komisji Europejskiej w ramach Programu POWER VET. Było to podkreślane przy każdej okazji i na każdym spotkaniu. Wszyscy prawidłowo podali wartość wsparcia indywidualnego- 76-100%. Jako dodatkowe źródła finansowania uczniowie wskazują środki od organizacji wysyłającej- były to środki zaoszczędzone po opłaceniu podróży i utrzymania uczniów w Berlinie wypłacone przed i po powrocie uczniów z praktyki (15 osób). 8 osób wskazuje również rodzinę oraz wynagrodzenie od organizacji przyjmującej, 13 osób oszczędności własne. Jak wyjaśnili uczestnicy w rozmowie z koordynatorem, były to pieniądze na zakup osobistych rzeczy, pamiętek czy przekąsek w Berlinie. Uczestnicy otrzymali również kieszonkowe od Instytucji przyjmującej w Berlinie.

Konkluzje, komentarze i zalecenia uczestników.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wszyscy stażyci są bardzo zadowoleni z uczestnictwa w mobilności. Zamieścili pozytywne komentarze w sprawozdaniach.

Opisane główne zadania oraz najważniejsze korzyści i umiejętności zdobyte podczas stażu oraz kluczowe doświadczenia wyniesione z zagranicznej mobilności:

Wypowiedzi uczestników:

Praca w zawodzie i wykonywanie zadań w zawodzie architekta krajobrazu.

Zdobycie nowej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Wykonywanie zadań w zawodzie renowatora elementów architektury.

Praca w zawodzie i wykonywanie zadań w zawodzie budownictwa.

Styczność z nową kulturą.

Możliwość wyjazdu za granicę.

Polepszenie umiejętności językowych

Poznanie nowych ludzi, nowej kultury.

Zdobycie nowych doświadczeń.

Jakie były twoje najważniejsze wrażenia z wyjazdu? (pozytywne, jak i negatywne aspekty)

Wypowiedzi uczestników:

Bardzo mi się podobało.

Jestem bardzo zadowolona . To była przygoda mojego życia :)

Podobało mi się zwiedzanie.

Podszkoliłam język obcy.

Jestem bardzo zadowolona z wyjazdu, jest to wielka przygoda mojego życia.

Dzięki temu wyjazdowi byłam po raz pierwszy na tak długi czas w innym kraju.

Dużo zwiedziłem.

Pierwszy raz byłam tak długo poza domem i za granicą.

Wyjazd bardzo mi się podobał, po raz pierwszy byłam za granicą.

Zwiedziłam nowe miejsca, sprawdziłam swoje umiejętności.

Komentarz koordynatora:

Powyższa ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Dostarczyła rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w dalszym procesie decyzyjnym m.in. przy realizacji kolejnych projektów.

Głównym celem ewaluacji projektu „**Mobilności europejskie szansą lepszego zatrudnienia dla uczniów i rozwoju szkoły**” realizowanego przez Technikum Nr 6 w Krośnie była ocena realizacji celu głównego i celów szczegółowych. Ewaluacja była prowadzona w okresie trwania projektu, określonym w umowie o jego dofinansowanie, zgodnie z harmonogramem. Obszary, które były poddane ewaluacji, wynikały z celów szczegółowych projektu. Powyższe zapisy pozwalają stwierdzić, że poprzez realizację projektu osiągnięto cel główny projektu.

Głównym celem projektu było podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych uczniów techników poprzez udział w zagranicznej praktyce zawodowej.

Jak wynika z powyższych zapisów: 100% uczestników poprawiło swoje techniczne/zawodowe umiejętności /kompetencje - zdecydowanie TAK -100% uczestników. Potwierdzeniem są zdobyte Europassy Mobilność, oraz zdobyte certyfikaty od pracodawców i Instytucji przyjmującej Berlink. Wszyscy uczestnicy otrzymali również zaświadczenia potwierdzające ukończenie kursu j.niemieckiego przed wyjazdem na praktykę.

Poprzez realizację programu praktyk uczestnicy projektu nabyli wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz umiejętności związane z kierunkiem kształcenia i przyszłym zawodem:

- **podnieśli i/lub nabyli kompetencje zawodowe**
- **podnieśli kompetencje językowe i przełamali barierę komunikowania się w języku obcym w miejscu pracy i prywatnie**
- **nabyli kompetencje międzykulturowe-** umiejętność pracy w zespole, umiejętność współpracy z ludźmi z różnych kręgów kulturowych
- **zdobyli umiejętności i kompetencje społeczne** tj. umiejętność rozwiązywania wynikłych problemów i konfliktów, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych, umiejętność budowania więzi emocjonalnych z innymi członkami grupy, umiejętność budowania oraz utrzymywania prawidłowych relacji interpersonalnych

- **podnieśli swoją motywację** do zdobywania dodatkowych kwalifikacji, umiejętności i wiedzy, samoocenę i pewność siebie,
- **wykształcili postawę otwartości na inną kulturę i kraj** - umiejętność pracy w zespole międzynarodowym

REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ:

1. Aplikować o środki do programów unijnych np. Erasmus+ lub POWER na kolejne staże/praktyki.
2. Szukać nowych partnerów, nowych miejsc odbywania praktyk.
3. Motywować uczniów do nauki języków obcych – dobra komunikacja w miejscu pracy to podstawa sukcesu w realizacji zadań stażysty.
4. Poprawa monitoringu i nadzoru nad praktykami przez wszystkie strony – Instytucję Wysyłającą, Pośredniczącą oraz Instytucję Przyjmującą (firmę) i uczestnika dla zapewnienia wysokiej jakości praktyk. Większe angażowanie uczestników (zgłaszanie uwag i potrzeb) w każdym zakresie przez cały okres trwania mobilności.
5. Uświadamiać uczniów o regułach i zasadach panujących nie tylko w miejscu staży, ale także w miejscu zakwaterowania.
6. Promować projekt, korzyści udziału w nim i możliwości jakie stwarza dla jego uczestników. Uświadamiać nauczycieli, rodziców, uczniów i uczestników jakie korzyści niesie ze sobą udział w projekcie.

Opracowała: Jolanta Trzebuniak-Mercik – koordynator projektu.

Zatwierdziła: Lidia Kasińska – Dyrektor Szkoły.